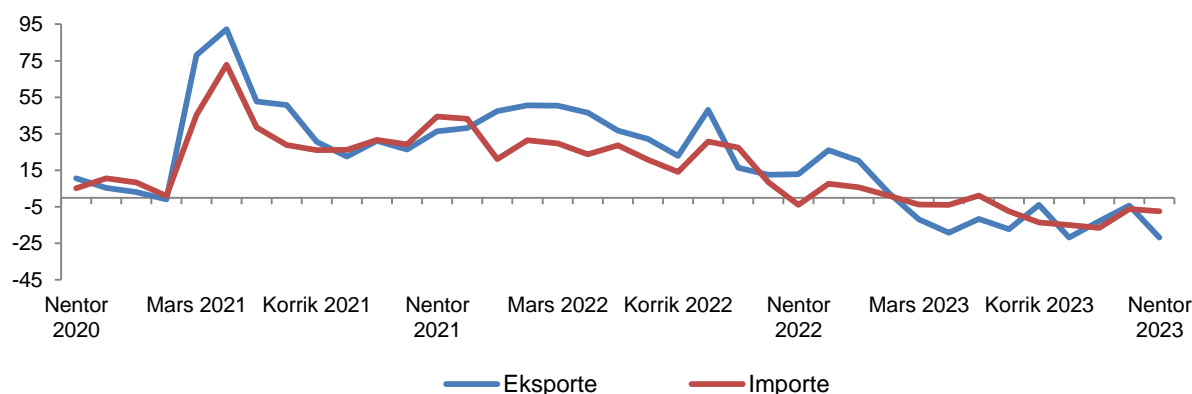

Tregtia e jashtme e mallrave

Nëntor 2023

Tiranë, më 18 Dhjetor 2023: Në Nëntor 2023 eksportet e mallrave arritën vlerën 33 mld lekë, duke u ulur me -21,8 %, në krahasim me të njëjtën periudhë të një viti më parë dhe me -9,9 %, në krahasim me Tetor 2023. Importet e mallrave arritën vlerën 72 mld lekë, duke u ulur me -7,4 %, në krahasim me një vit më parë dhe me -8,2 %, në krahasim me Tetor 2023. Defiçiti tregtar i këtij muaji është 39 mld lekë, duke u rritur me 9,9 %, krahasuar me Nëntor 2022 dhe duke u ulur me -6,7 %, në krahasim me Tetor 2023.

Fig. 1 Ndryshimi vjetor në Tregtinë e mallrave (%)

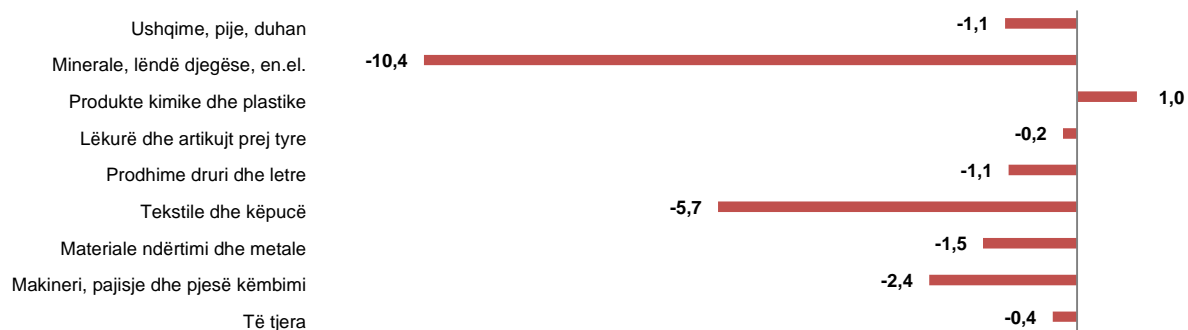
Në këtë njëmbëdhjetëmuor eksportet e mallrave arritën vlerën 403 mld lekë, duke u ulur me -9,8 %, krahasuar me një vit më parë, ndërkohë importet e mallrave arritën vlerën 800 mld lekë, duke u ulur me -6,5 %, krahasuar me një vit më parë. Defiçiti tregtar arriti vlerën 397 mld lekë, duke u ulur me -2,9 %, krahasuar me të njëjtën periudhë të 2022.

Kontributi i grupeve kryesore në ndryshimin vjetor të eksporteve:

Gjatë muajit Nëntor 2023, në uljen e eksporteve prej -21,8 %, kanë ndikuar grupet: “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me -10,4 pikë përqindje, “Tekstile dhe këpucë” me -5,7 pikë përqindje, “Makineri, paisje dhe pjesë këmbimi” me -2,4 pikë përqindje, etj. Ndërsa pozitivisht ka ndikuar grupi: “Produkte kimike dhe plastike” me +1,0 pikë përqindje.

Për publikim 18/12/2023

Fig.2 Kontributi i grupeve në ndryshimin vjetor të eksporteve, Nëntor 2023

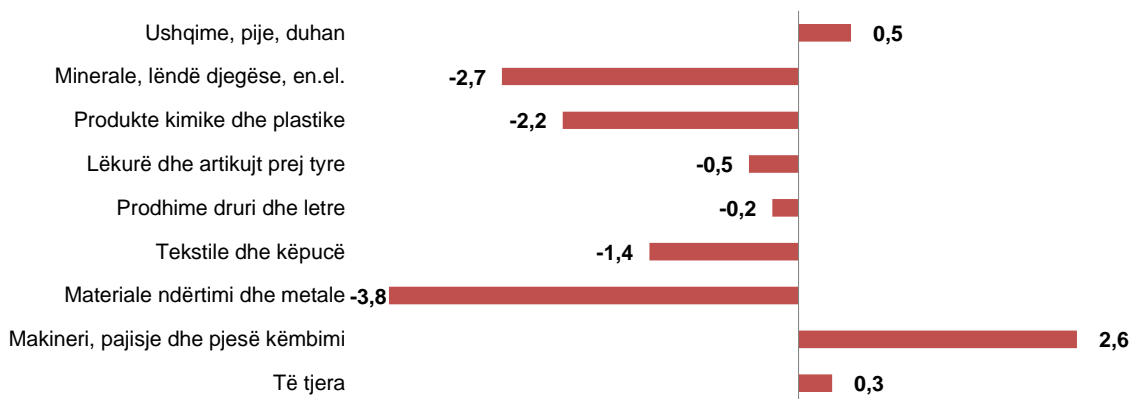

Eksportet, gjatë këtij njëmbëdhjetëmujori janë ulur me -9,8 %, krahasuar me një vit më parë. Grupet që kanë ndikuar negativisht në uljen vjetore të eksporteve, janë: “Materiale ndërtimi dhe metale” me -6,0 pikë përqindje, “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me -2,1 pikë përqindje, “Tekstile dhe këpucë” me -1,6 pikë përqindje, etj. Ndërsa pozitivisht kanë ndikuar grupet: “Ushqime, pije, duhan” me +1,0 pikë përqindje dhe “Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi” me +0,01 pikë përqindje.

Kontributi i grupeve kryesore në ndryshimin vjetor të importeve:

Gjatë muajit Nëntor 2023, në uljen e importeve prej -7,4 %, krahasuar me Nëntor 2022, negativisht kanë ndikuar grupet: “Materiale ndërtimi dhe metale” me -3,8 pikë përqindje, “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me -2,7 pikë përqindje, “Produkte kimike dhe plastike” me -2,2 pikë përqindje, etj. Ndërsa pozitivisht kanë ndikuar grupet: “Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi” me +2,6 pikë përqindje dhe “Ushqime, pije, duhan” me +0,5 pikë përqindje.

Fig.3 Kontributi i grupeve në ndryshimin vjetor të importeve, Nëntor 2023

Si njëmbëdhjetëmujor, importet janë ulur me -6,5 %, krahasuar me njëmbëdhjetëmujorin 2022. Grupet që kanë ndikuar negativisht në uljen vjetore të importeve, janë: “Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike” me -6,0 pikë përqindje, “Materiale ndërtimi dhe metale” me -1,8 pikë përqindje, “Tekstile dhe këpucë” me -0,8 pikë përqindje, etj. Ndërsa pozitivisht ka ndikuar grupi: “Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi” me +3,3 pikë përqindje.

Ecuria e tregtisë së mallrave sipas vendeve partnere

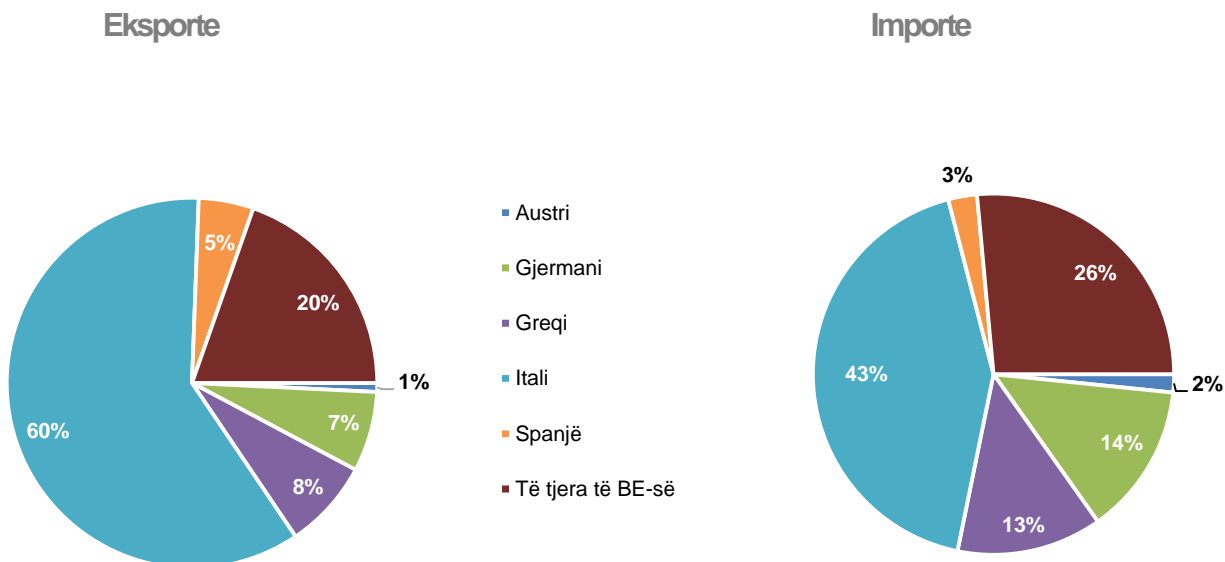
Në muajin Nëntor 2023, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur ulje më të madhe të eksporteve, në krahasim me Nëntor 2022 janë: Italia (16,7 %), Kosova (17,7 %), Greqi (3,0 %), etj. Ndërsa vendi me të cilin eksportet kanë pasur rritje më të madhe, është: Zvicra (8 herë).

Gjatë këtij njëmbëdhjetëmujori vendet me të cilët Shqipëria ka pasur ulje më të madhe të eksporteve, në krahasim me një vit më parë, janë: Italia (10,1 %), Gjermania (29,0 %), Spanja (17,9 %), etj. Ndërsa vendet me të cilin eksportet kanë pasur rritjen më të madhe, është: Kosova (8,9 %), Greqia (13,9 %), Mbretëria e Bashkuar (3 herë), etj.

Në muajin Nëntor 2023, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur uljen më të madhe të importeve, janë: Italia (15,2 %), Turqia (36,2 %), Greqia (0,3 %), etj. Ndërsa vendet me të cilat importet kanë pasur rritjen më të madhe të importeve, në krahasim me Nëntor 2022 janë: Kina (24,4 %), Gjermania (6,7 %), SHBA (39,7 %), etj.

Gjatë këtij njëmbëdhjetëmujori, vendet me të cilët Shqipëria ka pasur uljen më të madhe të importeve, në krahasim me një vit më parë, janë: Italia (5,1 %), Turqia (26,3 %), Greqia (23,5 %), etj. Ndërsa vendet me të cilat importet kanë pasur rritjen më të madhe janë: Kina (25,8 %), Gjermania (5,2 %), SHBA (29,8 %), etj.

Fig.4 Tregtia e jashtme e mallrave sipas disa vendeve të BE-së, Nëntor 2023

Shkëmbimet tregtare me vendet e BE-së zënë 58,7 %, të gjithë tregtisë. Në Nëntor 2023, eksportet drejt vendeve të BE-së zënë 74,9 % të eksporteve gjithsej dhe importet nga vendet e BE-së zënë 51,2 % të importeve gjithsej. Partnerët kryesorë tregtarë janë: Italia (29,2 %), Kina (8,0 %), Turqia (6,7 %) dhe Gjermania (6,4 %).

Shkëmbimet tregtare, për njëmbëdhjetëmujorin e parë 2023, me vendet e BE-së zënë 58,4 % të gjithë tregtisë. Në periudhën Janar – Nëntor 2023, eksportet drejt vendeve të BE-së zënë 72,9 % të eksporteve gjithsej dhe importet nga vendet e BE-së zënë 51,1 % të importeve gjithsej. Partnerët kryesorë tregtarë janë: Italia (29,5 %), Kina (7,9 %), Turqia (6,8 %) dhe Greqia (6,6 %).

Tab. 1 Qarkullimi i mallrave, Nëntor 2023

Vitet	Muajt	Eksporte (mld lekë)	Ndryshimi Vjetor (%)	Importe (mld lekë)	Ndryshimi Vjetor (%)	Bilanci Tregtar (mld lekë)	Mbulimi (%)
2000		37	-23.5	157	-1.5	-120	23.6
2001		44	19.1	190	21.0	-146	23.2
2002		47	7.7	210	10.6	-163	22.6
2003		54	14.7	226	7.4	-172	24.1
2004		62	14.0	236	4.5	-174	26.3
2005		66	6.0	262	11.1	-196	25.1
2006		77	17.6	299	14.1	-222	25.9
2007		97	25.5	376	25.8	-279	25.8
2008		113	15.8	440	16.9	-327	25.6
2009		105	-7.2	429	-2.5	-324	24.4
2010		162	54.6	478	11.4	-316	33.8
2011		197	21.9	544	13.9	-347	36.2
2012		213	8.2	528	-2.9	-315	40.3
2013		246	15.7	517	-2.1	-271	47.6
2014		256	3.8	552	6.7	-296	46.3
2015		243	-4.9	545	-1.4	-302	44.7
2016		243	0.1	579	6.4	-336	42.0
2017		273	12.1	626	8.1	-353	43.6
2018		310	13.7	641	2.4	-331	48.4
2019		299	-3.8	649	1.2	-350	46.0
2020		272	-9.0	605	-6.8	-333	44.9
2021		369	35.6	801	32.3	-432	46.1
2022		487	32.0	950	18.7	-464	51.2
2020	01 - 20	23	5.3	42	-0.4	-19	54.9
	02 - 20	25	10.6	52	3.9	-27	48.3
	03 - 20	18	-36.0	44	-20.8	-27	40.1
	04 - 20	15	-44.2	36	-36.4	-21	41.0
	05 - 20	22	-22.5	45	-24.2	-23	48.1
	06 - 20	23	-9.6	52	-2.4	-29	44.3
	07 - 20	25	-11.5	57	-5.0	-32	43.3
	08 - 20	19	-3.4	48	-6.7	-29	40.2
	09 - 20	25	1.3	52	0.5	-27	48.2
	10 - 20	27	-0.5	59	0.1	-32	45.3
	11 - 20	27	10.6	56	5.2	-28	49.1
	Janar - Nëntor 20	249	-10.1	544	-8.4	-295	45.8
2021	01 - 21	24	3.1	45	8.4	-22	52.3
	02 - 21	25	-0.9	52	0.9	-27	47.4
	03 - 21	32	78.1	64	45.3	-33	49.2
	04 - 21	29	92.3	63	72.9	-34	45.6
	05 - 21	33	52.7	62	38.4	-29	53.0
	06 - 21	35	50.8	67	28.9	-32	51.9
	07 - 21	32	30.6	72	26.1	-39	44.8
	08 - 21	24	22.5	61	26.2	-37	39.0
	09 - 21	25	1.3	52	0.5	-27	48.2
	10 - 21	34	26.3	77	29.2	-43	44.3
	11 - 21	37	36.3	81	44.4	-43	46.3
	Janar - Nëntor 21	329	32.2	696	28.0	-367	47.3
2022	01 - 22	35	47.5	55	21.1	-20	63.6
	02 - 22	37	50.5	69	31.5	-31	54.3
	03 - 22	48	50.4	84	29.7	-36	57.1
	04 - 22	42	46.6	78	23.7	-36	54.0
	05 - 22	45	36.8	80	28.6	-35	56.4
	06 - 22	46	32.2	81	20.8	-35	56.8
	07 - 22	39	23.0	82	14.1	-42	48.3
	08 - 22	35	48.1	80	30.8	-44	44.2
	09 - 22	39	52.5	88	67.6	-49	43.8
	10 - 22	38	12.5	83	8.6	-45	45.9
	11 - 22	42	12.9	77	-3.9	-35	54.4
	Janar - Nëntor 22	447	35.7	856	22.9	-409	52.2
2023	01 - 23	42	20.2	58	5.8	-16	72.3
	02 - 23	38	2.8	69	1.1	-31	55.2
	03 - 23	42	-11.7	81	-3.7	-38	52.3
	04 - 23	34	-19.2	75	-3.9	-41	45.4
	05 - 23	40	-11.7	81	1.2	-41	49.2
	06 - 23	38	-17.3	75	-7.5	-37	50.7
	07 - 23	38	-4.0	71	-13.6	-33	53.7
	08 - 23	27	-21.9	68	-15.0	-40	40.6
	09 - 23	34	-12.8	73	-16.6	-40	45.8
	10 - 23	37	-4.3	78	-6.3	-42	46.8
	11 - 23	33	-21.8	72	-7.4	-39	46.0
	Janar - Nëntor 23	403	-9.8	800	-6.5	-397	50.3

Tab. 2 Tregtia e jashtme e mallrave sipas vendeve partnere (milionë lekë), Nëntor 2023

	Eksporte				Importe			
	Nëntor 2022	Nëntor 2023	Jan.- Nën. 2022	Jan.- Nën. 2023	Nëntor 2022	Nëntor 2023	Jan.- Nën. 2022	Jan.- Nën. 2023
Vendet e BE-së	31.640	24.643	330.555	293.760	41.566	36.700	447.627	408.670
Austri	1.014	191	5.323	4.006	536	597	6.186	7.465
Gjermani	1.740	1.722	30.149	21.413	4.668	4.979	53.294	56.042
Greqi	1.979	1.920	23.307	26.556	4.790	4.774	68.362	52.307
Itali	17.755	14.793	195.895	176.110	18.508	15.693	188.056	178.502
Spanjë	3.845	1.181	20.717	17.013	1.220	945	14.825	12.330
Kroaci	604	319	6.777	4.327	1.254	1.007	9.600	8.671
Të tjera të BE-së	4.702	4.517	48.387	44.336	10.589	8.704	107.304	93.352
Mbretëri e Bashkuar	193	143	2.003	6.298	525	873	6.794	7.977
Kinë	818	615	9.110	8.515	6.254	7.782	68.308	85.945
Kosovë	3.682	3.029	34.635	37.724	1.079	1.053	14.367	10.606
Maqedonia e Veriut	2.146	1.037	16.036	15.404	1.186	1.261	14.059	12.782
Rusi	-	-	43	8	738	311	10.339	4.029
SHBA	607	415	12.673	4.097	1.023	1.429	12.246	15.899
Turqi	713	399	5.962	4.826	10.394	6.628	104.739	77.141
Ukrainë	89	29	549	1.080	395	416	3.880	3.928
Zvicër	64	501	2.709	4.463	866	1.245	7.214	12.790
Të tjera	2.158	2.105	32.285	26.545	13.316	13.928	166.240	160.156
Gjithsej	42.110	32.917	446.560	402.720	77.343	71.626	855.813	799.924

Tab. 3 Tregtia e jashtme sipas grup mallrave (milionë lekë), Nëntor 2023

Grup-mallrat	Eksporte				Importe			
	Nëntor 2022	Nëntor 2023	Jan.- Nën. 2022	Jan.- Nën. 2023	Nëntor 2022	Nëntor 2023	Jan.- Nën. 2022	Jan.- Nën. 2023
Gjithsej	42.110	32.917	446.560	402.720	77.343	71.626	855.813	799.924
Ushqime, pije, duhan	5.062	4.580	46.240	50.920	11.386	11.758	136.668	133.354
Minerale, lëndë djegëse, en,el,	8.908	4.535	95.798	86.373	10.519	8.408	145.122	94.059
Produkte kimike dhe plastike	1.209	1.611	16.437	14.799	10.269	8.590	107.070	104.643
Lëkurë dhe artikujt prej tyre	273	179	2.643	2.447	1.361	1.008	15.731	12.783
Prodhime druri dhe letre	1.402	945	13.209	10.385	2.912	2.724	32.229	27.677
Tekstile dhe këpucë	12.874	10.470	124.552	117.283	9.098	8.036	93.478	86.839
Materiale ndërtimi dhe metale	7.319	6.689	99.878	73.226	12.807	9.892	127.944	112.571
Makineri, pajisje dhe pj, këmb,	3.960	2.970	36.285	36.347	16.171	18.151	166.564	194.493
Të tjera	1.102	939	11.519	10.942	2.820	3.057	31.007	33.504

Tab. 4 Të dhënat progresive të eksporteve sipas grup mallrave dhe partnerëve kryesorë (milionë lekë), Nëntor 2023

	Itali		Kosova		Greqi		Gjermani	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Gjithsej	195.895	176.110	34.635	37.724	23.307	26.556	30.149	21.413
Ushqim, pije duhan	10.492	13.989	5.063	5.988	3.874	4.344	1.655	1.931
Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike	17.966	9.289	5.830	7.366	3.354	8.166	16.404	6.876
Produkte kimike dhe plastike	4.698	5.775	3.705	3.767	3.136	988	59	50
Lëkurë dhe artikuj prej lëkure	2.432	2.228	13	8	34	76	13	22
Prodhime druri dhe letre	7.980	6.060	1.368	1.107	1.925	1.636	290	117
Tekstile dhe këpucë	97.224	90.982	158	194	5.144	6.429	7.645	8.884
Materiale ndërtimi dhe metale	31.292	23.130	15.401	15.816	4.959	3.898	1.182	1.402
Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi	18.347	19.627	1.630	1.955	124	135	2.437	1.788
Të tjera	5.465	5.031	1.466	1.522	756	884	465	343

Tab. 5 Të dhënat progresive të importeve sipas grup mallrave dhe partnerëve kryesorë (milionë lekë), Nëntor 2023

	Itali		Kinë		Turqi		Gjermani	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Gjithsej	188.056	178.502	68.308	85.945	104.739	77.141	53.294	56.042
Ushqim, pije duhan	26.185	26.675	1.361	1.722	5.754	5.295	5.434	5.290
Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike	5.391	5.992	10	36	10.602	9.095	841	914
Produkte kimike dhe plastike	22.712	21.662	6.611	7.437	11.740	10.750	11.205	10.733
Lëkurë dhe artikuj prej lëkure	12.395	10.303	861	813	516	302	49	111
Prodhime druri dhe letre	7.043	6.274	1.135	1.820	5.457	4.317	1.116	871
Tekstile dhe këpucë	45.212	39.471	11.632	12.606	17.446	13.238	2.013	2.398
Materiale ndërtimi dhe metale	24.805	22.863	7.663	12.523	37.423	19.092	1.989	1.834
Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi	37.276	37.524	32.427	42.089	11.112	11.340	28.779	31.869
Të tjera	7.038	7.739	6.608	6.900	4.689	3.711	1.868	2.023

Metodologjia

Tregtia e Jashtme e mallrave është një publikim periodik mujor që paraqet tregtinë e mallrave të Shqipërisë me vendet e tjera të botës. Të dhënat e përpunuara nga INSTAT për këtë publikim janë të dhëna administrative të cilat merren nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave.

Definicionet:

Eksportet janë në përgjithësi mallra të destinuara tek një vend i tretë, të vendosura nën regjimin doganor, në përpunimin pasiv ose të riekportuar pas përpunimit aktiv.

Vlera F.O.B: Është vlera e mallrave të eksportuara deri në kufirin e vendit eksportues, pra përfshin koston e mallrave të eksportuara dhe shpenzimet deri në kufi të vendit eksportues.

Importet janë në përgjithësi mallra që vinë nga një vend i tretë, të vendosura direkt në qarkullim të lirë ose që qëndrojnë në magazinat e ruajtjes nën procedurat doganore të lejitimit për qarkullim të lirë, për përpunim aktiv ose për përpunim nën kontrollin doganor.

Vlera C.I.F: Është vlera e mallrave të importuara dërguar deri në kufirin e vendit importues, pra përfshin koston e mallit edhe shpenzimet e transportit dhe sigurimit deri në kufirin e vendit që importon mallrat.

Nomenklatura e Kombinuar (NK) është një nomenklaturë mallrash e përdorur për statistikat e tregtisë ndërkombëtare të mallrave dhe për tarifatat doganore.

<http://www.instat.gov.al/al/metodologji/klasifikime-nomenklatura.aspx>;

Vendet anëtare të Bashkimit Evropian: Belgjikë, Gjermani, Francë, Itali, Luksemburg, Holandë, Danimarkë, Irlandë, Greqi, Spanjë, Portugali, Austri, Finlandë, Suedi, Qipro, Çeki, Estoni, Hungari, Letoni, Lituani, Maltë, Poloni, Sllovaki, Slloveni, Bullgari, Rumani, Kroaci.

Shpjegimi i simboleve

(0) vlerë më e vogël se gjysma e njësisë matëse

(-) pa vlerë

(÷) deri